

det vilde slet ikke være vanskeligt, hvis det virkelig er selvstændige Folk, som tør være deres Mening bekendt. Det vil kun være vanskeligt for dem, hvis de gjerne ville hjælpe en eller anden Side uden at være deres Afstemning bekendt. Men jeg tror, vi bør gaa ud fra, at hvad vi gjøre her, er Noget, vi staa ved overfor vore Vælgere, og hvis Rigsdagsmændene paa den Maade kunde opdrages til at stemme ved enhver Leilighed saaledes, at de have Følelsen af, at deres Vælgere se, hvad de gjøre, tror jeg, det var den bedste Maade at fremme Selvstændigheden paa. Jeg haaber, der vil være mange af Thingets Medlemmer, som naar det gjaldt en alvorlig Sag af stor Betydning, vilde have Mod til at melde: i denne Sag stemme vi ikke med vore sædvanlige Meningsfæller. Jeg anerkjender netop det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds, fordi han ved mange Leiligheder har vist den Selvstændighed at kunne gaa en anden Vej end sine Meningsfæller; og jeg vilde ønske, det Samme maatte være Tilfældet med os Alle, saa vi under Forhold, hvor vi se, der er Noget af Betydning, der staaar paa Spil, ikke lade os binde, men tør være vor Mening bekendt. Men jeg vil gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at der er mangfoldige Forhold, som vi stemme om i Folkethinget, hvor det Spørgsmaal kan opstaa: er den Sag af saa stor Betydning, at man for den Sags Skyld skal stille sig fra dem, man er Meningsfæller med? Og det vil ikke være af Veien, at Folk netop overveie dette alvorlig, inden de gjøre det Skridt at stille sig fra Meningsfællerne. Jeg tror, der for selvstændige Folk ikke vil være nogensomhelst Vanskelighed ved den Fremgangsmaade, der her foreslaas; men der vil kunne blive Vanskelighed — det skal jeg indrømme det ærede Medlem — for mindre selvstændige Medlemmer. Der er jo sagt om Rigsdagen, at den skulde være en politisk Stole. Ogaa i den Henseende tror jeg, det vilde være den bedste Stole, hvis den opdrag os til virkelig at være vor Mening bekendt. Naar man har sagt, at det Forslag, vi stille, skulde være mindre retfærdigt end det Forslag, der er stillet af det ærede Medlem for Njøbenhavns 6te Valgkreds (Gad), tror jeg, det beror paa en fuldstændig Misforstaaelse. Jeg tror, det Forslag, vi have stillet, er helt ud det retfærdigste Forslag, medmindre man vil sætte en Præmie paa at danne Mindretal. Hvis man udtrykkelig vil sætte Præmie paa at danne Mindretal, ja saa er det noget Andet, saa kan man gaa den Vej, som det ærede Medlem for Njø-

benhavns 6te Valgkreds (Gad) anviser, men hvis man ikke vil gjøre det, mener jeg ikke, det er rigtigt. Det ærede Medlem fra Viborg (Klein) ansførte, at i et 15 Mandes Udvalg vilde efter den Valgmaade, der nu foreslaas, 59 Medlemmer faae 10 Pladser, 23 vilde faae 3 og 17 2, for nu at gaa ud fra disse Tal. Det er rigtigt, men det vilde vi ogsaa, som Erfaringen viser, faae ved den Valgmaade, vi hidtil have haft. Der er i den Henseende ikke nogensomhelst Forandring fra den. Ogaa efter den vilde Forholdet blive det samme. Men jeg vil gjøre opmærksom paa, at hvis den største Gruppe faaer 10 Medlemmer, saa faaer den 1 for hver $5^{9/10}$. Hvis derimod de 23 skulde have 4 Pladser, vilde de faae 1 for hver $5^{3/4}$, og hvis de 17 skulde have 3, vilde de faae 1 for hver $5^{2/3}$. Det vil altsaa sige: de ville paa den Maade blive gunstigere stillede end den største Gruppe. Nu vil jeg for at afværge Misforstaaelse indrømme, at hvis vi gaa den Vej, som her er foreslaaet, vilde de andre Grupper kunne blive noget ugunstigere stillede, og derfor kunde man selvfølgelig gaa den Vej, at man kunde sige: De skulle have en Mand mere, end der egentlig tilkommer dem. Men det vilde være at sætte en Præmie paa at danne Mindretal, og det tror jeg ikke, vi skulle gjøre. Jeg tror, vi skulle respektere Mindretallene og give dem Anledning til at komme frem med deres Tanker i Udvalgene og med deres Kritik af Forslagene; men jeg tror ikke, vi skulle fremelske det at danne Mindretal, thi da frygter jeg ligesom det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) for, at en saadan stadig Mindretalsdannelse vil bringe Forsamlingen til at smuldre hen. Forholdstalsvalgmaadens Anvendelse kan i og for sig medføre Fare i den Henseende, idet ethvert lille Mindretal, som dog har en nogenlunde anseelig Størrelse, kan have Udfigt til at kunne gjøre sine Tanker gjældende. Nuvel, det er rimeligt og retfærdigt, ikke at det kan sætte dem igjennem, men at det kan faae dem frem til Drøftelse. Men jeg mener ikke, man kunstig skal fremelske det, som Tilfældet vilde blive, naar Mindretallet fik een Kandidat flere, end der egentlig tilkom dem. I den Henseende tror jeg, at naar endelig Noget skal begunstiges, naar Partierne staa lige, vil det være rigtigst i en parlamentarisk Forsamling at give Flertallet Fortrinnet af den Grund, at der derved bliver mere Sammenhæng og Mening i Arbeidet. Nu bliver det sagt, det er ikke altid, at det er et Flertal, det er maasse blot den største Gruppe. Det er sandt, men den største Gruppe vil dog være nærmest ved at være Flertal